

MADÁCH IMRE IMRE MADÁCH

MÓZES MOSES

Színpadra alkalmazta

Dramatized to stage by

KERESZTURY DEZSŐ

DEZSŐ KERESZTURY

A magyar változatból
fordította

Translation from the
Hungarian version by

TOMSCHEY OTTÓ

OTTÓ TOMSCHEY

Budapest, 2018

ELSŐ RÉSZ

ELSŐ KÉP

*Trónterem Pháraó palotájában. Pháraó trónon ül,
mögötte toll-legyezős szolgák. Körülötte fényes
kíséret.*

ELSŐ JELENET

Pháraó, főpap, országnagy, Mózes, Jokhebed

FŐPAP

(Mózeset a trón elé vezetve)

Nagy Pháraó! Az ifjú itten áll,
Kit gondjainkra bízta egykoron,
Hogy a tudásnak szentélyét kitarjuk
Szomjas szemének, s a magas egek
5 Kristály boltjától a tengerfenék
Iszonyatáig semmi se maradjon,
Amit tudatlan bámulattal nézzen.
Vedd vissza most, talpig felfegyvereztük
Mindazzal, mit könyvtárainkban őrzünk,
10 Tanácsod díszé, trónod fénye lesz.

PART ONE

SCENERY ONE

Throne-room in Pharaoh's palace. Pharaoh sits on his throne, behind him servants with feather-made fans. Around him highrank attendants.

FIRST SCENE

Pharaoh, Chief Priest, Chief Councillor, Moses Jokbebed

CHIEF PRIEST

(escorting Moses in front of the throne)

Great Pharaoh! The youth is standing here,
You put him once under the care of us,
We had to open all the gates of sanctum
Of knowledge for his strongly eager eyes,
5 So from the crystal vault of the heaven
To horrors of the seafloor be nothing there
That could be unknown for his exalted mind.
Now take him back, he's steel'd from head to foot by
All scienc's found in library of our own,
10 He'll be the pride of your council and throne.

JÓKHEBÉD

(a háttérben maga elé)

Nézzétek csak, mily nemes, hős alak,
Mily lelkes arc! – Ó, mily boldog lehet
A nő, ki őt mondhatja gyermekének. –

PHÁRAÓ

Hálám biztonnal méltó lesz művedhez,
15 S hogy nagy lesz, ebből is megláthatod.

FŐPAP

Ne művemhez mérd hálád, Pháraó,
Kezedből készen jött a drágakő,
Csiszolnom kellett azt nekem csupán.

PHÁRAÓ

Ifjú! e dicséret meg ne zavarjon.
20 Ha a tömegnél egy fejjel nagyobb vagy,
Ha két közember munkáját bevégzed:
Rendkívülit még mindig nem teszel.

MÓZES

Az ösztönzés csak lomha állatot,
Csökönys szolgát illet, Pháraó,
25 Ki zúgolódva hordja láncait,
S terhét lerázni alkalmat keres.
De én, ki azzá, ami most vagyok,
Teáltalad lettem, s a világra is
Úgy jöttem, mint ágróltépett virág,

JOKHEBED

(in the background for herself)

Now look at this heroic, grand figure,
This beaming face! – How lucky 's the woman
Who has the right to say: he is my own son. –

PHARAOH

It's sure, my thanks for your works will be worthy,
15 It will be grand, you admit: I was right.

CHIEF PRIEST

Oh, don't measure your thanks to work of mine,
The precious stone was ready in your hands,
I had the task it only to facet.

PHARAOH

Oh, youngling! let be intact of this laud.
20 If you above the rest stand head and shoulders,
If you fulfill'd the works of two commoners:
You did not perform unusual things.

MOSES

Great Pharaoh, the urge concerns only
The slothful beast and stubborn attendant,
25 Who's grumbling when he feels his heavy chains
And wants for chance to burst his bonds at once.
But you, and only you created me,
Who came into this world like a blossom
That fell below from tree and by a storm